

Univerzita Karlova v Praze

Opatření rektora č. 20/2011

- Název:

Zásady Programů rozvoje vědních oblastí na Univerzitě Karlově

- K provedení:

-

- Účinnost:

1. ledna 2012

Zásady Programů rozvoje vědních oblastí na Univerzitě Karlově

Čl. 1

Úvodní ustanovení

Programy rozvoje vědních oblastí na Univerzitě Karlově (PRVOUK) jsou v souladu s Dlouhodobým záměrem UK na léta 2011-2015 určeny k institucionální podpoře rozvoje vědy pěstované na UK s využitím finančních prostředků, které jsou univerzitě poskytovány státem jako „institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace“.

Čl. 2

Program rozvoje vědní oblasti

1. Program rozvoje vědní oblasti na UK (dále jen „Program“) sdružuje akademické, vědecké a další pracovníky UK a studenty doktorských a magisterských studijních programů, kteří se v rámci Programu zabývají jedním vědním oborem v širším smyslu slova nebo mezioborovou problematikou (dále jen „vědní oblast“).
2. Cílem Programu je zlepšení pozice UK v dané vědní oblasti v národním a zejména mezinárodním srovnání.
3. Program může být uskutečňován na fakultě, nebo na CERGE, Centru pro teoretická studia, Ústavu dějin a archivu UK nebo na Centru pro otázky životního prostředí (dále jen „jiná součást“), anebo na více těchto součástech UK společně (dále jen „společný Program“).
4. Problematika stejné nebo obdobné vědní oblasti musí být řešena v rámci jednoho Programu, nebrání-li tomu charakter této vědní oblasti nebo způsob jejího dosavadního uskutečňování na UK. Má-li být problematika stejné nebo obdobné vědní oblasti řešena v rámci více Programů, musí být zaměření těchto Programů zřetelně diferencováno.
5. Program řídí Rada Programu (dále jen „Rada“) v čele s koordinátorem. Rada má nejméně pět a zpravidla nejvíce patnáct členů. Členy Rady mohou být pouze akademičtí nebo vědecktí pracovníci UK, kteří v daném vědní oblasti již prokazatelně dosáhli mezinárodně uznávaných výsledků. Jde-li o společný program, musí být členem Rady alespoň jedna osoba z každé participující součásti.
6. Koordinátor je habilitovaným akademickým nebo vědeckým pracovníkem s pracovním úvazkem na UK alespoň 0,8¹. Koordinátor Programu nemůže být členem Rady jiného Programu.
7. V působnosti rady jsou zejména koncepční a koordinační otázky spojené s uskutečňováním Programu a usměrňování hlavních činností při uskutečňování Programu. Koordinátor a Rada jsou oprávněni vyžadovat od osob řešících problematiku v rámci Programu informace a stanoviska, a to jak ústní, tak i písemnou cestou.
8. Doba uskutečňování Programu je pět let.

Čl. 3

Struktura Programů, přihláška Programu

1. Východiskem pro přípravu struktury Programů jsou priority vědecké, výzkumné a další tvůrčí činnosti fakult a jiných součástí univerzity, včetně témat dosavadních úspěšných výzkumných záměrů a výzkumných center, jakož i dalších významných grantů a projektů řešených na UK.

¹ Jde-li o pracovníka zařazeného na lékařské fakultě, vztahuje se podmínka velikosti úvazku alespoň 0,8 na součet úvazků na UK a v příslušné fakultní nemocnici; úvazek na UK musí však vždy činit nejméně 0,5.

2. Podněty pro přípravu návrhu struktury Programů zasílají děkani (ředitelé) a další orgány fakult rektorovi. Odůvodněné podněty mohou též rektorovi a vždy zároveň příslušnému děkanovi (řediteli) zaslat akademičtí a vědečtí pracovníci UK. Lhůtu pro zasílání podnětů a jejich náležitosti stanoví rektor; v podnětu se též uvede, zda a s jakým výsledkem podnět projednala vědecká rada fakulty (jiné součásti).
3. Návrh struktury Programů připraví na základě východisek a podnětů podle odstavců 1 a 2 společně rektor, pověření prorekteři, děkani fakult, ředitelé jiných součástí a případně pověření členové Vědecké rady UK. Součástí návrhu struktury Programů je u každého Programu jeho název, návrh na koordinátora, vědní oblast, stručná anotace Programu a součást, nebo součásti na kterých má být Program uskutečňován.
4. Návrh struktury Programů předkládá rektor Vědecké radě UK, která jej projedná zejména se zřetelem na pokrytí vědy pěstované na univerzitě, institucionální podmínky součástí pro uskutečňování Programů, podmínky podle čl. 2 odst. 4 a vědecký profil koordinátorů.
5. Programy, které by měly být uskutečňovány na dané fakultě nebo dané jiné součásti projedná po postupu podle odstavce 4 vědecká rada této součásti, a to ve lhůtě stanovené rektorem. Součástí stanoviska vědecké rady součásti je i návrh členů Rady z dané součásti přijímaný na základě návrhu děkana (ředitele) podávaného z podnětu koordinátora.
6. Koordinátor a navrhování členové Rady programu připraví přihlášku Programu. Přihlášky se zasílají ve lhůtě a způsobem stanoveným rektorem.
7. Součástí přihlášky Programu je
 - a) název Programu,
 - b) vědní oblast,
 - c) stručná anotace Programu,
 - d) údaje o koordinátorovi,
 - e) údaje o navrhovaných členech Rady,
 - f) orientační údaje o počtech dalších osob zúčastněných na programu a případně též údaje o klíčových osobách, které mají být řešiteli Programu,
 - g) určení součásti nebo součástí univerzity, na kterých má být Program uskutečňován,
 - h) popis Programu, včetně návaznosti na dosavadní vědecké výsledky,
 - i) kritické zhodnocení postavení vědní oblasti na UK v národním a zejména mezinárodním kontextu,
 - j) návrh klíčových kroků pro kvalitativní zlepšení tohoto postavení v horizontu doby uskutečňování Programu, zdůvodnění a rámcový harmonogram těchto kroků, indikátory tohoto zlepšení²,
 - k) podpis koordinátora,
 - l) podpis děkana (děkanů, ředitele).

Samostatnou součástí přihlášky je její příloha obsahující údaje podle čl. 4.

8. Přihlášky Programů projedná Vědecká rada UK, a to zejména se zřetelem na kvalitu a úplnost údajů podle odstavce 7 písm. h) až j), na vědecký profil členů Rady a na přiměřenost počtů podle odstavce 7 písm. f). Daná přihláška se vždy posuzuje samostatně, bez porovnávání s ostatními přihláškami; tímto není dotčeno ustanovení čl. 2 odst. 6 věty druhé.
9. Nedoporučí-li Vědecká rada UK Program k vyhlášení, je povinna toto své stanovisko podrobně odůvodnit. Rektor následně bez zbytečného odkladu iniciuje jednání mezi všemi dotčenými orgány (zástupci těchto orgánů) a koordinátorem tak, aby byl Vědecké radě UK předložen nový návrh. V případě opakovaného nedoporučení rozhodne rektor o dalším postupu.
10. Programy vyhláší rektor. Údaje podle odstavce 7 písm. a) až c) a g), jakož i jména koordinátora a členů Rady vyhlášeného Programu se zveřejňují.
11. Případný rozpor mezi stanovisky Vědecké Rady UK a vědecké rady součásti vždy projedná rektor s dotčenými děkany a řediteli; písemnou informaci o výsledku tohoto projednání obdrží Vědecká rada UK a vědecká rada součásti.

² Předpokládá se celkový rozsah textu podle čl. 3 odst. 7 písm. h) až j) v rozmezí cca 10 až 25 stran.

Čl. 4

Příloha přihlášky, ekonomické záležitosti

1. Podrobnosti o uskutečňování Programu a hospodaření s přidělenými prostředky jsou upraveny v příloze schválené přihlášky Programu.
2. Koordinátor a děkan fakulty (ředitel jiné součásti) jsou odpovědní za řádné čerpání a hospodárné využívání přidělených prostředků; podrobnosti upravuje příloha přihlášky. Prostředky přidělené na Program lze užit výhradně v souvislosti s uskutečňováním Programu, nejde-li o doplňkové a režijní náklady podle odstavce 4.
3. Příloha přihlášky upravuje kompetence koordinátora tak, aby mezi ně vždy patřilo
 - a) navrhování odměn a mimořádných stipendií osobám řešícím Program, a to v souhrnném objemu deseti procent celkových mzdových výdajů hrazených z prostředků přidělených na Program, nestanoví-li se v příloze přihlášky objem vyšší,
 - b) rozhodování o čerpání provozních prostředků nebo podávání návrhů na jejich čerpání, a to v rozsahu stanoveném v příloze přihlášky, a
 - c) navrhování výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku, a to v rozsahu stanoveném v příloze přihlášky.Neodporuje-li návrh koordinátora podle písmena a) vnitřnímu předpisu univerzity, vnitřnímu předpisu fakulty (jiné součásti), opatření rektora ani opatření děkana (ředitele), děkan (ředitel) takovému návrhu vyhoví, není-li tento v rozporu s dobrými mravy.
4. V příloze přihlášky může být též obsažena podrobnější úprava kompetencí mezi koordinátorem a Radou, včetně případné role Rady nebo člena Rady při podávání návrhů podle odstavce 3.
5. Výše doplňkových a režijních nákladů fakulty nebo jiné součásti je stanovena v příloze přihlášky a nemůže přesáhnout 25% z prostředků přidělených na uskutečňování Programu.
6. Průběžnou kontrolu nad vynakládáním finančních prostředků vykonávají fakulty (jiné součásti). Evidenci osob zúčastněných na programu a dalších nezbytných údajů vede fakulta (jiná součást); podrobnosti o evidování osob řešících Program upravuje příloha přihlášky.
7. Případné změny v údajích podle odstavců 1 až 6 podepisují osoby oprávněné podepsat přihlášku a schvaluje je rektor; ke schvalování některých změn může rektor děkana (ředitele) zmocnit.

Čl. 5

Financování Programu

1. Souhrnná výše prostředků pro Programy (institucionální podpora vědy na UK) je součástí rozpočtu UK na daný kalendářní rok a stanoví se podle pravidel stanovených v Principech rozdělování příspěvků a dotací na Univerzitě Karlově v Praze pro daný kalendářní rok (dále jen „Principy“).
2. Institucionální podpora vědy na UK se rozděluje na
 - a) podporu humanitní a společenskovedné části³,
 - b) podporu přírodovědné a lékařské části a
 - c) další podporu fakult a jiných součástí, na kterých se uskutečňují společné Programy⁴,a to podle pravidel stanovených v Principech.
3. V rámci části podle odstavce 2 písm. a) a b) se institucionální podpora rozděluje tak, aby celková výše prostředků přidělená na danou fakultu nebo další součást odpovídala podílu této součásti na výsledcích UK v Rejstříku informací o výsledcích podle aktuálně platné Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací, s výhradou odlišného postupu u těch součástí

³ V případě zmírňování tvrdosti Metodiky vůči těmto oborům se v souladu s podkladem z 6/2011 projednaným s děkany předpokládá navýšení podílu této části oproti podílu v RIVu o 0,5%, při minimálním podílu 18%.

⁴ Předpokládá se v souhrnné výši maximálně 0,25% z institucionální podpory vědy na UK.

- a) na kterých je v daném kalendářním roce řešen výzkumný záměr; podrobnosti jsou stanoveny v Principech⁵ nebo
 - b) kde nebyl Program obsažen ve struktuře Programů vyhlášen anebo
 - c) kde v bilanční zprávě byly rektorem na základě opakovaného usnesení Vědecké rady UK shledány závažné nedostatky.
4. Děkan fakulty (ředitel jiné součásti) spolu s koordinátory Programů uskutečňovaných na fakultě každoročně předkládá rektorovi návrh rozdělení institucionální podpory přidělované na fakultu (jinou součást) na jednotlivé Programy; v případě společného Programu na část tohoto Programu připadající na danou součást, a to po domluvě s ostatními participujícími součástmi. Návrh musí být schválen akademickým senátem dané fakulty; tento každoroční souhlas může být nahrazen předchozím schválením dlouhodobějších obecných pravidel pro vytváření tohoto návrhu. Návrh se předkládá v termínu stanoveném rektorem⁶.
 5. Z návrhů podle odstavce 4 se vychází při přípravě návrhu rozpočtu UK.
 6. Výše institucionální podpory pro jednotlivé Programy je součástí rozpočtu UK.
 7. Spolu s návrhem podle odstavce 4 se též předkládá přehled dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku v hodnotě přesahující hodnotu stanovenou právním předpisem pro veřejnou zakázku malého rozsahu⁷, který by měl být pořízen v daném roce. Pořizování tohoto majetku je celouniverzitně sledováno tak, aby nedocházelo k nežádoucím duplicitám.

Čl. 6

Průběžná, bilanční a závěrečná zpráva

1. Průběžná zpráva předkládaná každoročně v termínu stanoveném rektorem obsahuje zejména stručný souhrn o uskutečňování Programu, rámcový přehled vynaložených finančních prostředků a případně též aktualizaci údajů podle čl. 3 odst. 7 písm. f, h) a j). Průběžná zpráva může být nahrazena zápisem z jednání Rady Programu obsahujícím údaje dle věty první.
2. Bilanční zpráva se předkládá po prvních dvou letech uskutečňování Programu. Bilanční zpráva obsahuje zejména hlavní výsledky dosavadního uskutečňování Programu, a to zvláště se zřetelem k naplňování kroků podle čl. 3 odst. 7 písm. j).
3. Bilanční zprávu projednává Vědecká rada UK, ustanovení čl. 3 odst. 8 věty druhé platí obdobně. Shledá-li přitom závažné nedostatky při uskutečňování Programu, doporučí rektorovi způsob jejich odstranění nebo zmírnění a rektor věc následně projedná s koordinátorem a dotčenými děkany a řediteli jiných součástí.
4. Závěrečná zprávu o Programu se předkládá do šesti měsíců od ukončení uskutečňování Programu.
5. Další podrobnosti o obsahu průběžné, bilanční nebo závěrečné zprávy a o jejich předkládání a projednávání mohou být stanoveny opatřením rektora.

Čl. 7

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

1. Činnosti v souvislosti s Programy a postupy dle tohoto opatření koordinuje prorektor pro vědeckou a tvůrčí činnost a administrativně je zajišťuje odbor pro vědu a výzkum rektorátu univerzity.
2. Případnou změnu ve struktuře Programů nebo změnu součástí, na kterých je Program uskutečňován, jakož i zásadní změny v dalších údajích o Programu projednává Vědecká

⁵ Předpokládá se, že v souvislosti s utlumováním VZ 2007 bude aplikován stejný postup jako vůči VZ 2005.

⁶ V dostatečném předstihu před tímto termínem musí být fakultám a jiným součástem sdělena předpokládaná celková výše prostředků podle čl. 5 odst. 3 vyplývající ze schválených Principů.

⁷ § 12 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění.

rada UK; údajem o Programu se rozumí údaje obsažené v přihlášce Programu. Změny v údajích o Programu schvaluje rektor, a to zpravidla na základě společného návrhu děkana (ředitele) a koordinátora; ke schvalování některých změn může rektor děkana (ředitele) zmocnit.

3. Rada se schází nejméně dvakrát ročně; rektor a děkan participující fakulty nebo jejich zástupci anebo ředitel participující jiné součásti se mohou jednání Rady zúčastnit a též vyžadovat od koordinátora nebo Rady Programu informace a stanoviska.
4. Dohodne-li se rektor s děkanem fakulty, na které jsou po 1. lednu 2012 řešeny výzkumné záměry, že všechny tyto záměry budou též Programy podle tohoto opatření, vztahují se ustanovení tohoto opatření týkající se jejich předkládání a projednávání na tyto Programy přiměřeně; koordinátor výzkumného záměru se příslušného jednání rektora s děkanem též zúčastní.
5. Institucionální podpora vědy na UK přidělená fakultě a další součásti UK před schválením rozpočtu UK v roce 2012 se považuje za předfinancování prostředků přidělených na Programy.
6. V návaznosti na projednání bilančních zpráv podle čl. 6 odst. 3 předloží rektor Vědecké radě UK a Akademickému senátu UK celkovou zprávu o dosavadním průběhu PRVOUK.
7. Dojde-li během uskutečňování PRVOUK ke změně zákona č. 130/2002 Sb., v platném znění nebo jiného relevantního právního předpisu mající za následek významnou změnu podmínek pro institucionální podporu rozvoje vědy na UK, předloží rektor v dostatečném předstihu děkanům fakult, ředitelům jiných součástí, Vědecké radě UK a Akademickému senátu UK návrh dalšího postupu na UK.
8. Věcný záměr tohoto opatření byl projednán na poradě děkanů dne 28. listopadu 2011, ve Vědecké radě UK dne 1. prosince 2011 a v Akademickém senátu UK dne 2. prosince 2011.
9. Toto opatření nabývá účinnosti dne 1. ledna 2012.

V Praze dne 6. prosince 2011

Prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc.
rektor UK